

være Sandsynlighed for, at det næste Forslag vedtages, og jeg er enig med ham i, at dette vilde være uheldigt, ikke saa meget fordi den reelle Betydning af Forslaget, at det forlanges, at en Landarbejder skal eje $\frac{1}{5}$ i Stedet for $\frac{1}{10}$ af, hvad Laaneværdien overstiger 6,000 Kr., er saa særlig stor, men fordi jeg tvivler ikke om, at Indførelsen af dette Skel vilde medføre en ikke ringe Misfornøjelse. Menneskenes Børn ere jo i vor Tid — og det have de vel altid været — meget anlagte for Mistænksomhed, og man vilde gøre gældende, at dette var det første Skridt til at dele de fremtidige Statshusmænd i to Klasser, de mere velhavende og de mindre velhavende, og indrette Brugene derefter, og jeg tror, vi skulle undgaa at komme til dette Skel. Jeg vil altsaa meget nødig se dette Forslag vedtaget, og allerede af den Grund maa jeg ønske, at Ændringsforslag Nr. 6 vedtages. Men jeg vil dog tilføje, at jeg ikke ser saaledes paa det, at man her har Valget mellem to Onder. Jeg er nemlig tilbøjelig til at tro, at en Grænse af 6,500 Kr. i og for sig er meget forsvarlig og maaske nok saa hensigtsmæssig som de 7,000 Kr. Jeg udtalte ved første Behandling, at jeg havde nogen Betænkelighed ved denne stærke Forhøjelse af Grænsen. Som allerede nævnt af den ærede Ordfører begyndte vi ved den første Lov med at sætte den til 4,000 Kr., gik senere op til 5,000 Kr. og, husker jeg ikke fejl, foreslog den højtærede Landbrugsminister i Aar 6,000 Kr., og dette er saa i Folketinget blevet trykket op til 7,000 Kr., og det forekommer mig, som sagt, at være vel meget. Af rene Hensigtsmæssighedsgrunde vil jeg derfor antage, at det er nok saa heldigt at blive staaende ved de 6,500 Kr. — Et andet æret Medlem, der før havde Ordet, havde særlig den Indvending at gøre derimod, at det vil virke som en Begunstigelse af de bedre Egne i Landet, dem med den dyre Jord, idet Husmændene her, naar dette bliver gennemført, ville faa en større Statsgave end Beboerne i de mindre gode Egne. Men det forekommer mig at være at se Sagen fra et noget ensidigt Standpunkt, thi Formaålet er dog ikke det, at man i de forskellige Egne kan faa den størst mulige Statsgave, men Formaålet maa være at skaffe alle de forskellige Egne tilfredsstillende Brug, Brug af en tilfredsstillende Størrelse og af en tilfredsstillende Værdi. Og naar dette kan naas, forekommer det mig heldigst, at det naas med det mindst mulige Tilskud fra Statens Side. Jeg an-

befaler altsaa mine Meningsfæller at stemme for Ændringsforslag Nr. 6, baade for derved at undgaa Vedtagelsen af Ændringsforslag Nr. 7 og ogsaa, fordi jeg tror, at den Grænse, man derved kommer til, i og for sig er forsvarlig og hensigtsmæssig.

Ordføreren (Sonne): Det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Piper) anbefalede det af Mindretallet under Nr. 7 stillede Ændringsforslag, der gaar ud paa, at Ansøgeren selv skal være Ejer af $\frac{1}{5}$ af den Del af Laaneværdien, der overstiger 6,000 Kr. Jeg har allerede før udtalt, at min ærede Partifælle (Tesdorpf) og jeg ere rede til subsidiært at støtte dette Ændringsforslag. Vi have altsaa overfor dette ingen afgørende Betænkeligheder; men nogle Betænkeligheder have vi dog, og dem skal jeg tillade mig kortelig at gøre Rede for.

Forholdet er efter Forslaget, som det her foreligger, dette, at ved en Laanegrænse af 7,000 Kr. skal Ansøgeren selv eje 700 Kr. og kan opnaa et Statslaan af 6,300 Kr., medens han efter det Forslag, der er stillet af det ærede Mindretal, skal være Ejer af 800 Kr. og saa kan opnaa et Statslaan af 6,200 Kr. Nu sagde det ærede Mindretals Ordfører (Piper), at Forskellen er altsaa denne, at ved en Laaneværdi af 7,000 Kr. skal han være Ejer af 100 Kr. og ved en Laaneværdi af 8,000 Kr. af 200 Kr. mere end efter den Ordning, der nu er foreslaaet. Jeg er tilbøjelig til at tro, at Forholdet i Praksis vil forme sig saaledes, at disse henholdsvis 100 eller 200 Kr., hvorover han skal disponere mere efter Mindretallets Forslag, kommer han til at tage fra sin Etablerings- eller Driftskapital, saaledes at hans Driftskapital, Etableringskapital reduceres med dette Beløb, som han har haardt Brug for og daarligt kan undvære. Og er denne Opfattelse rigtig, er jeg endvidere tilbøjelig til at tro, at den økonomiske Betryggelse overfor henholdsvis Ejeren og Stats-Laanefonden, som derigennem vindes, er af meget problematisk Natur. Jeg er endelig tilbøjelig til at tro, at man ved den af det ærede Mindretal foreslaaede Ordning let vil komme til at etablere et ikke tilstøttet Skel mellem dem paa den ene Side, der have faa, og dem paa den anden Side, der uden egen Fortjeneste have flere Penge. Og endelig er jeg ikke blind for, at disse Bestemmelser om, at Ejeren selv skal være Indehaver af $\frac{1}{5}$ af Laaneværdien ud over 6,000 Kr., navnlig ville blive følelige i de Egne, hvor Jordpriserne ere særlig høje,